

ศึกษาการอ่านจับใจความจากวรรณคดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line)
STUDY OF READING COMPREHENSION FROM LITERATURE
OF MATHAYOM 2 STUDENTS BY USING LEARNING
MANAGEMENT USING A STORY LING

¹ฐิติรดา เปรมปรี, ²ศุภลักษณ์ ปาเตี้ย และ ³สันศนีย์ ชุมศักดิ์ดา
¹Thitirada Prempree ²Suphalak Patia และ ³Sunsanee Chumsakda

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย
Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

¹rabbit49066@hotmail.com ²Suphalakpatia2002@gmail.com,
³Sunsaneechumsakda@gmail.com

Received : January 3, 2023; **Revised** : March 20, 2024; **Accepted** : April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านบุงคล้ายวิทยา จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) จำนวน 3 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test (dependent Samples) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ด้านการศึกษาการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) พบว่าโดยภาพรวมผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.93$) 2) ด้าน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

³ นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 10.31 และหลังเรียนเท่ากับ 18.69 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในเกณฑ์ร้อยละ 80

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความ; การจัดการเรียนรู้; รูปแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the management of reading comprehension learning from literature; Ramayana Tonnarai Prabnontok using story line learning 2) To compare the pre-school and post-study reading comprehension achievement of Mathayom Suksa 2 students. The target group is 13 students in Secondary School Year 2 of Ban Khla Wittaya Community School. The tools used are: 1) Reading comprehension learning management plan from Ramayana Tonnarai Prabnontok using 3 story line learning management plans, 2) Pre-class achievement test 3) Post-study achievement test The results of the research concluded that 1) the study of reading comprehension learning management from Ramayana Tonnarai Prabnontok using story line learning management found that overall the assessment results of the story line learning management plan were most appropriate ($\bar{X}=4.93$) 2) In terms of learning achievement obtained from story-telling management (Story), it was found that the pre-study achievement was 10.31 and post-study was 18.69, indicating that post-study achievement was 80% higher than before

Keywords : Reading Comprehension; Learning Management; Story Line

บทนำ

การอ่านเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้การเรียนรู้และใช้วิธีอ่าน ที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่าน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่าน มีพื้นฐานในการอ่านที่ดีซึ่งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ อีกทั้งยังต้องผสมผสานกับความสนใจของผู้อ่านเพื่อเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545: 2) ซึ่งการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้และทักษะด้านการอ่านจับใจความ วิเคราะห์ความ และสรุปความได้อย่างถูกต้อง การอ่านจับใจความจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทุกคนเพราะการอ่านจะทำให้ได้รับข่าวสารข้อมูล ความรู้ ซึ่งผู้รับสารจะได้ประโยชน์จากการอ่าน ถ้าสามารถอ่านและเข้าใจได้อย่างครบถ้วน

การอ่านจับใจความเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เนื้อหา ความรู้ ข้อมูลความคิดและพรรณนาของผู้เขียน ซึ่งผู้อ่านจะประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น ความพร้อมในการอ่าน ความรู้พื้นฐาน ความสามารถของผู้อ่าน เป็นต้น โดยปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านจับใจความเป็น ประสิทธิภาพด้านการอ่าน ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านทำให้มีทักษะการอ่านสูง สามารถจับประเด็นและพัฒนาความคิดอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงผู้อ่านที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับข้อมูลและเรื่องราวที่อ่าน ทำให้เข้าใจและสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้เร็วขึ้น อีกทั้งผู้อ่านที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาด้านความหมายของคำ หลักภาษา ประโยคจะช่วยให้เรียบเรียงข้อมูลความคิดได้อย่างเป็นระบบ ถ้าผู้อ่านมีทักษะด้านประสบการณ์หรือการใช้ภาษาน้อยจะเป็นอุปสรรคในการอ่านจับใจความเป็น เช่น อ่านช้า ติความไม่ตรงประเด็น จับใจความไม่ได้ เป็นต้นสรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากการอ่านทำให้รู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น การอ่านฉลากยา การอ่านข่าว ตลอดจนการนำไปใช้ประกอบอาชีพ

ทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยสอดคล้องกับสาระที่ 1 การอ่าน การอ่านเป็นกระบวนการสร้างความรู้ ความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน กระทรวงศึกษาธิการ (2551:51) กล่าวว่า ในด้านการอ่านนั้นได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนไว้ว่า เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่านแสดงความคิดเห็น และข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูล รู้จักอ่านแล้ววิเคราะห์อ่านได้ การอ่านจับใจความถือเป็นทักษะที่มีความสำคัญสำหรับผู้เรียนชั้นชัรบ มั่นเจ็ก (2554:15) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนและในชีวิตประจำวัน ถ้าผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญก็สามารถเข้าใจความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้อย่างถูกต้อง การอ่านยังส่งเสริมความคิดความฉลาดรอบรู้ นอกจากนี้ยังเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินด้วย

การอ่านวรรณคดีไม่ได้เป็นไปเพื่อความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังเป็นการฝึกให้เข้าใจเหตุผลต่างๆ ของพฤติกรรมมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น จึงเห็นได้ว่าวรรณคดีเป็นสิ่งที่ช่วยยกระดับจิตใจของผู้อ่านทำให้ผู้อ่านเข้าใจโลกและเข้าใจชีวิตมากขึ้น ประโยชน์ของการเรียนวรรณคดีหรือวรรณกรรมทำให้เราได้ศึกษาสิ่งต่าง ๆ หลายแง่มุมจากสิ่งที่อ่าน ได้สัมผัสเรื่องราวที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยโดยผ่านทางความรู้สึกและอารมณ์ของกวี สถาปสังคัม วัฒนธรรม การศึกษาลักษณะคำประพันธ์ที่กวีใช้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านมีประสบการณ์มากขึ้น (พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนคราธิพงษ์ประพันธ์, 2518 : 99)

จากความสำคัญของวรรณคดีกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้วรรณคดีไทยอยู่ในสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ในสาระที่

5 ได้ระบุนาตรฐานการเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถเข้าใจ และแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยจึงเลือกวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เนื่องจากเป็นวรรณคดีที่มีเนื้อเรื่องประกอบกับกลอนบทละคร มีความโดดเด่นทางด้านเนื้อหาที่ให้คุณค่าและให้ข้อคิดแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังให้คุณค่าในด้านการใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ ลึกซึ้ง มีการพรรณนาที่ทำให้ผู้เรียนเกิดจินตภาพตามไปกับเนื้อเรื่อง และเนื้อเรื่องพฤติกรรมตัวละครยังสะท้อนให้เห็นถึงความจริงของสังคมที่มนุษย์ทุกคนล้วนมีความรัก โลก โกรธ หลง แต่ทั้งนี้ผู้เรียนต้องไตร่ตรองให้ถี่ถ้วนนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตให้ถูกต้องครองธรรม

การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) เป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการที่นำเอาสาระการเรียนรู้หลายๆ สาระมาเชื่อมโยงกัน โดยจัดการเรียนรู้ภายในหัวข้อเรื่อง (Theme) เดียวกัน มีการผูกเรื่องเป็นตอนๆ (Episode) แต่ละตอนจะมีลำดับเหตุการณ์ (Sequence) หรือ “เส้นทางการเดินเรื่อง” (Topic line) และใช้คำถามหลัก (Key question) เป็นตัวนำไปสู่กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ตามสภาพจริง ลงมือปฏิบัติจริง เน้นทักษะกระบวนการคิด การวิเคราะห์ การตัดสินใจ กระบวนการกลุ่ม ตลอดจนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) จึงเป็นการบูรณาการเนื้อหาสาระพร้อมทั้งทักษะกระบวนการต่าง ๆ เข้าด้วยกัน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545 :198) ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) คือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้การดำเนินเรื่องราวที่รวมเข้ากับเนื้อหาและเชื่อมโยงเรียบเรียงลำดับเนื้อหาให้ติดต่อกัน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านบุงคล้าวิทยา ตำบลบุงคล้า อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 13 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหาใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก โดยมีเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก โดยใช้รูปแบบเส้นเล่าเรื่อง (Story line) จำนวน 3 แผน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้สูตร t-test Independent

ผลการวิจัย

จากศึกษาการอ่านจับใจความจากรวมคัตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านการศึกษาการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากรวมคัต เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 แผน โดยในแต่ละแผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 คาบเรียนนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านป่งคล้าวิทยา จำนวน 13 คน แผนการจัดการเรียนรู้ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของรวมคัต มีการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยแบ่งขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้เป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนกำหนดเส้นทางการเดินเรื่อง ขั้นตอนการใช้กิจกรรมโดยใช้คำถามตอบให้นักเรียนได้เกิดการคิดตาม ขั้นเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ขั้นเป็นการเรียนตามสภาพจริง ขั้นมีเหตุการณ์ และขั้นแต่ละเรื่องต้องมีฉากตัวละครวิธีการดำเนินชีวิตปัญหา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านจับใจความจากรวมคัต ตอนนารายณ์ปราบหนทกโดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก และได้ทดสอบความรู้โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความ การคิด วิเคราะห์ สังเกตและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดย

ผู้วิจัยเน้นการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผน มีผู้เชี่ยวชาญประเมินผลแบบ Rating Scale แบ่งรายการประเมินออกเป็น 10 ข้อ ดังตารางที่ 1 แสดงการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยแสดงการประเมินผลแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	แปลผล
1.	การวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดสอดคล้องกับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ แนวการวัดและประเมินผลและภาระงาน/ชิ้นงาน	5.00	มากที่สุด
2.	จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้	5.00	มากที่สุด
3.	สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
4.	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Stoty Line)	5.00	มากที่สุด
5.	กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Stoty Line) จากง่ายไปหายาก สอดคล้องกับเวลา	5.00	มากที่สุด
6.	อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Stoty Line) อย่างละเอียดชัดเจน	4.66	มากที่สุด
7.	มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน	5.00	มากที่สุด
8.	สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้	5.00	มากที่สุด
9.	ระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน	5.00	มากที่สุด
10.	การวัดและประเมินผลมีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์	4.66	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.93	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด สอดคล้องกับพฤติกรรม การเรียนรู้แนวการวัดและประเมินผลและภาระงาน/ชิ้นงาน จุดประสงค์ การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้ สาระการเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ครบถ้วนทุกขั้นตอนตามวิธีสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Stoty line) กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Stoty line) จากง่ายไปหายาก สอดคล้องกับเวลา มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่ ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับ แผนการจัดการเรียนรู้ และระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 5.00$) และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Stoty line) อย่างละเอียด ชัดเจน และการวัดและประเมินผลมีเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์ ($\bar{X} = 4.66$)

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ได้เท่ากับ 0.90 เพื่อใช้ทดสอบกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมชนบ้านบึงคล้าวิทยา จำนวน 13 คน ผลการหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นำไป (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนวัตกรรมการศึกษาศาสตร์นุสรณ์ จำนวน 11 คน พบว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าความยากง่าย (p) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.60 ค่าอำนาจจำแนก (r) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.50 และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.83 เมื่อนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 10.31 และหลังเรียนเท่ากับ 18.69 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในเกณฑ์ร้อยละ 80

ผู้วิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้ที่ดีผู้สอนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ สังเกต และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) มีส่วนช่วยพัฒนาให้นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์ เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง และส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างสร้างสรรค์

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยศึกษาการอ่านจับใจความจากวรรณคดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านบึงคล้าวิทยา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการศึกษาการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความจากวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 แผน โดยในแต่ละแผนใช้เวลาสอนแผนละ 2 คาบเรียน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนบ้านบึงคล้าวิทยา จำนวน 13 คน ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย มีการทดสอบความรู้โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้นี้ดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความ การคิด วิเคราะห์ สังเกตและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยเน้นการจัดการเรียนการสอน โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงและนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับบรรณพล อนันตวรสกุล, 2544 : 69-87) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี Storyline วิธี

สตอรีไลน์เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้การผูกเรื่องเพื่อนำไปสู่แนวคิดสำคัญโดยมีการลำดับขั้นตอน และเรื่องราวอย่างต่อเนื่องและมีคำถามหลักเป็นตัวเชื่อมโยงเรื่องราวแต่ละส่วนเข้าด้วยกัน

ผู้วิจัยได้ประเมินผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Rating Scale แบ่งรายการประเมิน ออกเป็น 10 ข้อ โดยภาพรวมพบว่ามีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดสอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้แนวการวัดและประเมินผลและภาระงาน/ชิ้นงาน จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมชัดเจน สามารถวัดได้ สาระ การเรียนรู้ครบถ้วน สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วน ทุกขั้นตอนตามวิธีสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) กิจกรรมการเรียนรู้จัดเรียงลำดับแบบใช้ เส้นเล่าเรื่อง (Story line) จากง่ายไปหายาก สอดคล้องกับเวลา มีหลักฐาน อาทิ สื่อ ใบกิจกรรม ใบความรู้เครื่องมือวัดผลและประเมินผล ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน สื่อการเรียนรู้ มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้และระบุเครื่องมือสำหรับการวัดผล ประเมินผลอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 5.00$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้น เล่าเรื่อง (Story line) อย่างละเอียดชัดเจน และการวัดและประเมินผลเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้ วัดได้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์ ($\bar{X} = 4.66$) สอดคล้องกับฐิติรดา เปรมปรี (2560, หน้า 69-78) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษานวทางพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้นพบว่าการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีการจัดการ เรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน ผู้สอนต้องมีการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ สามารถวัดผลประเมินผลได้อย่างชัดเจน

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) ผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ หากค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ได้เท่ากับ 0.90 เพื่อใช้ทดสอบกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนชุมชนบ้านบึงคล้าวิทยา จำนวน 13 คน ผลการหาค่า ความยากง่ายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นำไป (try out) ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 11 คน พบว่ามีค่าความยากง่าย (p) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.60 ค่าอำนาจจำแนก (r) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.50 และค่าความเชื่อมั่น (r_{tt}) เฉลี่ยอยู่ที่ 0.83 เมื่อนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไปใช้กับกลุ่ม เป้าหมายดังกล่าวเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 10.31 และหลังเรียนเท่ากับ 18.69 แสดงให้เห็นว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในเกณฑ์ร้อยละ 80 สอดคล้องกับพระมหาณัฐพงศ์ คำมี (2564 : 4-5) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานธรรมบทเสริม ด้วยเทคนิคการสอนแบบStoryline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทานธรรมบท เสริมด้วย เทคนิคการสอนแบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า

คะแนนเฉลี่ยในการอ่านจับใจความของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับฉันทพล ปะละใจ (2564 :1) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทกโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) มีส่วนช่วยพัฒนาให้นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์ เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง ส่งเสริมกระบวนการคิดเพื่อการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาด้านเจตคติที่ต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในการทำกิจกรรม ทำงานอย่างตั้งใจ มีความใฝ่รู้ มุ่งมั่นในการทำงาน และมีทักษะการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

จากผลการวิจัยเรื่องศึกษาการอ่านจับใจความจากวรรณคดีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้เส้นเล่าเรื่อง (Story line) สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจและส่งเสริมต่อการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยรูปแบบการจัดกิจกรรมจะต้องเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีขั้นตอนการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับเหตุการณ์หรือที่เรียกว่ากำหนดเส้นทางเดินเรื่อง ผู้สอนจะใช้คำถามหลักเป็นตัวนำสู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง มีการบูรณาการระหว่างวิชา นับเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ได้มีโอกาสฝึกทักษะต่าง ๆ อย่างไม่มีการเบื่อหน่ายเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายผู้เรียนจำได้ถาวร ซึ่งการเรียนแบบนี้ต้องเริ่มต้นด้วยการทบทวนความรู้เดิม และประสบการณ์เดิมของผู้เรียน อีกทั้งผู้เรียนจะได้พัฒนาความคิดระดับสูง ได้ใช้ความคิดไตร่ตรอง ความคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ สามารถคิดแก้ปัญหาและคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, พระเจ้าวรวงศ์เธอ. (2518). *ข้อคิดเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา(จัดพิมพ์ถวายเนื่องในโอกาสพระชนมายุ 84 พรรษา).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ฐิติรดา เปรมปรี. (2560, มกราคม - มิถุนายน). *การศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น*. วารสารวิชาการ มทร.สุวรรณภูมิ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 2(1), 68-78

- ณัฐพล ปาละใจ. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสร้างสรรค์เป็นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วารสารการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคม มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, 3(1), 27-40.
- ธัญพร มั่นแจ็ก. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทานคุณธรรม โดยใช้ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- พระมหาณัฐพงศ์ คำมี (2564, พฤษภาคม). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความโดยใช้นิทานธรรมบทเสริมด้วยเทคนิคการสอนแบบStoryline สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. (2545). 21วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- อรรถพล อนันตวรสกุล. (2544). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี Storyline. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.